

faa ansat Lærere med Løste om Forhøielse af deres Lønning hvert tredje Aar, men man har dog samtidig dermed sagt i Loven, at det er et Løfte, som er givet under Forudsætning af, at Loven vedbliver at staa ved Magt, og som vi ikke ere bundne til ved en ny Lovs Vedtagelse. Skulde man tillægge alle saadanne mulige Hensyn og Frygten for, at der ikke paa et eller andet Punkt kunde møde en Ubillighed, en saa overordentlig Vægt, saa kom vi ingen Bei eller kom ialtfald den modsatte Bei — hvad vi da forøvrigt ofte gjøre — af den, vi tilsigte, idet vi vedtage nye Love. I den Betænkning, der blev afgiven ifjor over Lovforslaget om Lønninger for forskjellige under Kultusministeriet hørende Embeds- og Bestillingsmænd, vil man finde det nærmere motiveret, hvorfor man dengang udfød Bestemmelserne om Lønningerne for Lærerne ved Metropolitanaskolen, Sorø Akademi og de andre lærde Skoler, og det hedder da der — det er kun nogle enkelte Linier, saa at jeg haaber, at den meget ærede Formand vil tillade mig at oplæse dem. —: „Det kan nu ikke let undgaa Nogens Opmærksomhed, at den endelige Skikkelse af Undervisningsloven maa faae en meget betydelig Indflydelse ikke alene paa Antallet af det nødvendige Personale ved Skolerne, men ogsaa paa den Stilling, som Lærerne ville komme til at indtage i Skolen, og som ikke kan lades udenfor Betragtningen, naar Talen er om Vedtagelsen af deres Lønningsvilkkaar“. Nu have vi vedtaget Loven om Undervisningen i de lærde Skoler, men vi have ikke iaar faaet nogen Lønningslov for Lærerne ved disse Skoler. Vi se derimod de samme Personer og de samme Lønninger opførte i Budgettet, skjøndt der dengang blev lovet os Besparselser, og hvorledes skal man nu komme ud af det, saaledes at Bevillingsmyndigheden faar Sit og Administrationen faar Sit, naar man ikke gaar den Bei, som af os er foreslaaet, nemlig at der ikke gives nogen Lærere fast Ansættelse, saalænge en Lønningslov for de lærde Skoler endnu ikke er fremkommen. Jeg tror med disse Bemærkninger ogsaa at have motiveret Forslagene under Nr. 41 og 42. Hvad Forslaget under Nr. 43 angaar, da hviler det paa den samme Tanke som Forslaget om For-

høielse af Skolekontingentet ved de lærde Skoler. Saaledes som Forholdet nu er, er der budgetteret 1,700 Rb. som Indlægt fra Statsseminarieeleverne til samme Tid, som man paa et andet Sted foreslaar bevilget 3,200 Rb. til Understøttelse for saadanne Elever. Dette giver en Udgift for Staten af 1,500 Rb., som er den Sum, vi betale for at have den Fornøielse at undervise disse Elever paa Statsseminarierne. Der er nu ikke den mindste Rimelighed eller Billighed i dette Forhold; der er flere af disse unge Menneffer, som ere Sønner af ret velstaaende Følk, og vi behøve ikke at give 1,000 Rb. for at faa en Seminarist fra Statsseminarierne, da vi i mange Tilfælde have dem ligesaa gode eller ialtfald kunne faae dem ligesaa gode fra de private Seminarier. Vi foreslaa derfor, at man sætter Skolekontingentet op for Halvdelen af Eleverne til i Gjennemsnit at være 72 Rb., for den ene $\frac{1}{4}$ til det Halve af denne Sum, medens den sidste $\frac{1}{4}$ slet ikke kommer til at betale Noget; det vil give et gennemsnitligt Skolekontingent af 45 Rb. for hver Elev, det vil sige 135 Rb. i 3 Aar for at faae en Stilling som Bestillingsmand i Samsundet. Det er et saa moderat Forslag, at der ikke kan gjøres den fjerneste Indsigelse derimod, ja, det er min Overbevisning, at det endda er for liberalt, thi jeg tror ikke, at nogen privat Skolebestyrer uden Risiko og Tab vil være istand til at holde en god Skole for et Kontingent som det, vi her foreslaa for Eleverne paa Statsseminarierne. Saaledes som Ordningen nu er i saa Henseende, gaar den ikke ud paa Andet end at kvæle den fri Konkurrence; man vil kvæle de frie Seminariers Virksomhed, skjøndt jeg tror, at det kunde være ikke alene gavnligt for Virksomheden paa Statsseminarierne, men ogsaa gavnligt for Formaalet i og for sig, om vi søgte at lette de private Skoler i deres Virksomhed. Der blev sidste Gang dimitteret 114 Seminarister, hvoraf de 58 vare fra de private Seminarier, altsaa uddannede uden en Skilling Udgift for Staten, medens de 56 vare uddannede med en Udgift for Staten af henved 1,000 Rb. for hver. Der er ingen Rimelighed eller Billighed i et saadant Forhold, og det Besynderlige og Urig-